

Trafikutskottets betänkande 2018/19:TU10

Ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen samt om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter om förval och prefixval. Lagförslagen innebär bl.a. att tillsynsmyndighetens tillsynsområde utökas i lagen om elektronisk kommunikation samt att radioutrustningslagens tillämpningsområde ändras. Ändringarna bedöms som nödvändiga för att Berec-förordningen och Easas (Europeiska unionens byrå för luftfarts-säkerhet) nya grundförordning ska kunna tillämpas i svensk rätt. Regeringen förslår även ändringar i toppdomänlagen som bl.a. rör verkställighet av tillsynsbeslut. Utskottet anser att regeringens förslag är väl avvägt och att det kommer att underlätta tillämpningen av Berec-förordningen och Easas nya grundförordning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:41 Ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Regeringens lagförslag	5
Utskottets ställningstagande	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation,
2. lag om ändring i lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet,
3. lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392),
4. lag om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2006:2) om förval och prefixval.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:41 punkterna 1–4.

Stockholm den 26 mars 2019

På trafikutskottets vägnar

Jens Holm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jens Holm (V), Anders Åkesson (C), Magnus Jacobsson (KD), Anna-Caren Säterberg (S), Jessika Roswall (M), Jasenko Omanovic (S), Sten Bergheden (M), Jimmy Ståhl (SD), Teres Lindberg (S), Anders Hansson (M), Thomas Morell (SD), Johan Büser (S), Elin Gustafsson (S), Helena Gellerman (L), Patrik Jönsson (SD), Emma Berginger (MP) och Åsa Coenraads (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2018/19:41 Ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen. Propositionen innebär bl.a. att svensk lagstiftning anpassas till två EU-förordningar, dels den s.k. Berec-förordningen¹, dels Easas nya grundförordning². Inga följdmotioner har inkommit med anledning av propositionen.

Näringsdepartementet har upprättat en promemoria som ligger till grund för propositionen. Promemorian innehåller förslag på ändringar i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) och radioutrustningslagen (2016:392) som bedöms som nödvändiga för att nämnda EU-förordningar ska kunna tillämpas i svensk rätt. Promemorian behandlar även förslag till ändringar i lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (toppdomänlagen) och förslag till lag om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2006:2) om förval och prefixval. Promemorian har remissbehandlats.

Regeringen har inhämtat Lagrådets yttrande över lagförslagen. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran. Regeringens lagförslag återfinns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändringar som bl.a. anpassar svensk lagstiftning till Berec-förordningen och Easas nya grundförordning. I korthet föreslår regeringen en ändring i LEK som innebär att tillsynsmyndighetens sanktionsmöjligheter ska omfatta den nya EU-regleringen om ett tak för slutkundsavgifter för reglerad kommunikation inom EU som följer av Berec-förordningen. Regeringen föreslår även att radioutrustningslagens tillämpningsområde ändras till följd av Easas nya grundförordning. Vidare föreslår regeringen ändringar i toppdomänlagen som bl.a. rör verkställighet av tillsynsbeslut. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2019.

Slutligen föreslår regeringen att PTS föreskrifter om förval och prefixval ska upphöra att gälla vid utgången av 2020.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1971 om inrättande av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån), om ändring av förordning (EU) 2015/2120 och om upphävande av förordning (EG) nr 1211/2009.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av förordningarna (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av förordningarna (EG) nr 552/2004, (EG) nr 216/2008 och (EEG) nr 3922/91.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen samt om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter om förval och prefixval. Utskottet anser att regeringens förslag är väl avvägt och kommer att underlätta tillämpningen av Berec-förordningen och Easas nya grundförordning.

Propositionen

Ändring i lagen om elektronisk kommunikation

Regeringen föreslår att lagen om elektronisk kommunikation (LEK) ska ändras så att tillsynsmyndighetens sanktionsmöjligheter även omfattar den nya EU-regleringen om tak för vilka slutkundsavgifter konsumenter kan debiteras för reglerad kommunikation inom EU.

Som skäl anger regeringen att Berec-förordningen trädde i kraft den 20 december 2018 och bl.a. innebär ändringar av den s.k. TSM-förordningen (Telecommunications Single Market) som reglerar tillgången till öppen internetanslutning och internationell roaming. Mer specifikt innebär ändringarna av TSM-förordningen att ett tak införs för vilka slutkundsavgifter konsumenter kan debiteras för reglerad kommunikation inom EU. Med reglerad kommunikation avses kommunikation som utgår från den medlemsstat där konsumentens nationella leverantör är etablerad och som tas emot av ett fast nummer eller ett mobilnummer i en annan medlemsstats nationella nummerplan. Syftet med regleringen är att säkerställa att konsumenter inte ska debiteras för höga priser. I svensk rätt finns kompletterande bestämmelser till TSM-förordningen i LEK, bl.a. anges där att tillsynsmyndigheten, dvs. Post- och telestyrelsen (PTS), får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att vissa skyldigheter som anges i TSM-förordningen ska följas och att dessa förelägganden och förbud får förenas med vite. De föreslagna ändringarna i LEK innebär att en hänvisning till den nya regleringen om ett tak för slutkundsavgifter i TSM-förordningen införs i LEK så att tillsynsmyndighetens sanktionsmöjligheter även ska kunna tillämpas när det gäller slutkundsavgifter.

Ändringar i radioutrustningslagen

Enligt regeringen bör radioutrustningslagen ändras så att viss luftfartsutrustning som omfattas av tillämpningsområdet för Easas nya

grundförordning och endast är avsedd för luftburen användning inte omfattas av lagen.

Regeringen hänvisar till att Easas nya grundförordning trädde i kraft den 11 september 2018. Förordningen innebär bl.a. att det s.k. radioutrustningsdirektivet ändras. Direktivet upprätthåller en rättslig ram för att tillhandahålla och bruka radioutrustning i EU. Ändringarna medför att luftfartsutrustning som omfattas av Easas nya grundförordning och endast är avsedd för luftburen användning inte ska omfattas av radioutrustningsdirektivet. De grundläggande bestämmelserna i radioutrustningsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom radioutrustningslagen. Mot bakgrund av ändringen av radioutrustningsdirektivets tillämpningsområde följer enligt regeringen att bestämmelserna i radioutrustningslagen om vilken utrustning som inte omfattas av lagen bör ändras. Den luftfartsutrustning som inte ska omfattas av radioutrustningslagen är obemannade luftfartyg, s.k. drönare, och tillhörande motorer, propellrar, delar och utrustning som inte är fast installerad, vars konstruktion är certifierad i enlighet med grundförordningen och endast är avsedd för drift på frekvenser som tilldelats genom Internationella teleunionens (ITU) radioreglemente för skyddad användning inom luftfart. Inte heller andra luftfartyg än obemannade luftfartyg (dvs. andra luftfartyg än drönare) och tillhörande motorer, propellrar, delar och utrustning som inte är fast installerad ska omfattas.

Ändringar i toppdomänlagen

Regeringen föreslår att toppdomänlagen ska ändras så att det framgår att tillsynsmyndighetens beslut om tillsynsåtgärder får verkställas av kronofogden. Det ska även framgå att då gäller bestämmelserna i utskökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande. Vidare föreslås att lagens rubrik ska ändras språkligt till lag om nationella toppdomäner för Sverige på internet. Ändringarna föreslås mot bakgrund av att den tidigare forumregeln i utskökningsbalken, till vilken lagen hänvisar, har upphävts samt av ändrat språkbruk.

PTS föreskrifter om förval och prefixval upphävs

Regeringen föreslår att PTS föreskrifter om förval och prefixval ska upphöra att gälla. Regeringen hänvisar till att föreskrifterna har sin grund i numera upphävda bemyndiganden i LEK och förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation.

Ikraftträdande

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 maj 2019. Vad gäller PTS föreskrifter om förval och prefixval föreslår regeringen att de ska upphöra att gälla vid utgången av 2020 för att ge tid för utslussning av befintliga förvalsabonnemang.

Utskottets ställningstagande

Regeringens proposition innehåller bl.a. förslag på lagändringar som anpassar svensk rätt till Berc-förordningen och Easas nya grundförordning. Dessa EU-rättsakter är i egenskap av förordningar bindande i sin helhet och direkt tillämpliga i varje medlemsstat. Utskottet konstaterar att de lagändringar som föreslås i lagen om elektronisk kommunikation (LEK) och radioutrustningslagen syftar till att tillgodose det EU-rättsliga kravet på kompletterande reglering i nationell rätt och bedöms som nödvändiga för att nämnda EU-förordningar ska kunna tillämpas och få genomslag i svensk rätt. Utöver de föreslagna ändringarna i LEK och radioutrustningslagen föreslår regeringen även att toppdomänlagen ändras och att PTS föreskrifter om förval och prefixval upphör att gälla. Ändringar föranleds av att de befintliga författningarna hänvisar till eller grundar sig på upphävda bestämmelser och bemyndiganden.

Slutligen kan utskottet konstatera att det inte har väckts någon följdmotion med anledning av propositionen.

Utskottet anser sammanfattningsvis att regeringens förslag är väl avvägt och kommer att underlätta tillämpningen av Berc-förordningen och Easas nya grundförordning. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen bifaller propositionen och antar regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:41 Ändringar i lagen om elektronisk kommunikation, toppdomänlagen och radioutrustningslagen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2006:2) om förval och prefixval.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 3 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.3 a §¹

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för fullgörande av de skyldigheter som anges i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120, och i genomförandeakter enligt samma förordning, och

2. artiklarna 3–5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i den ursprungliga lydelsen.

2. artiklarna 3–5a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och slutkundsavgifter för reglerad kommunikation inom EU och om ändring av direktiv 2002/22/EG och förordning (EU) nr 531/2012.

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2019.

¹ Senaste lydelse 2016:344.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet samt 13 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om nationella toppdomäner för Sverige på *Internet*

Lag om nationella toppdomäner för Sverige på *internet*

13 §

Tillsynsmyndigheten har rätt att få verkställighet hos kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder enligt denna lag. Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om sådan verkställighet som avses i 16 kap. 10 § den balken.

Tillsynsmyndighetens beslut om åtgärder för tillsynen får verkställas av Kronofogdemyndigheten. Då gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2019.

3 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392) dels att 2 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas två nya paragrafer, 2 a och 2 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Lagen omfattar inte

1. radioutrustning som används av radioamatörer för amatörradiotrafik, under förutsättning att utrustningen inte tillhandahålls på marknaden,

2. utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG,

3. sådana produkter, delar och anordningar ombord på luftfartyg som omfattas av artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 av den 20 februari 2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG, och

4. specialbyggd provningsutrustning avsedd för yrkesmän, uteslutande för användning vid forsknings- och utvecklingsanläggningar för forskning och utveckling.

Radioutrustning som används av radioamatörer för amatörradiotrafik ska inte anses tillhandahållas på marknaden om det är

a) radiobyggsatser som är avsedda att byggas samman och användas av radioamatörer,

b) radioutrustning som har modifierats av radioamatörer för att användas av radioamatörer, eller

c) utrustning som har konstruerats av enskilda radioamatörer för experimentella och vetenskapliga

2. utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG, och

3. specialbyggd provningsutrustning avsedd för yrkesmän, uteslutande för användning vid forsknings- och utvecklingsanläggningar för forskning och utveckling.

ändamål i samband med amatör-radio.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från denna lag i fråga om radioutrustning som uteslutande används för verksamhet som rör allmän säkerhet, försvar och nationell säkerhet eller statens verksamhet på det straffrättsliga området.

Lagen omfattar inte heller sådan luftfartsutrustning som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 och endast är avsedd för luftburen användning, i form av

1. obemannade luftfartyg och tillhörande motorer, propellrar, delar och utrustning som inte är fast installerad, vars konstruktion är certifierad i enlighet med artikel 56.1 i förordning (EU) 2018/1139 och som endast är avsedda för drift på frekvenser som tilldelats genom Internationella teleunionens radioreglemente för skyddad användning inom luftfart, eller

2. andra luftfartyg än obemannade luftfartyg och tillhörande motorer, propellrar, delar och utrustning som inte är fast installerad.

2 a §

Radioutrustning som används av radioamatörer för amatörradiotrafik ska inte anses tillhandahållen på marknaden om det är fråga om

- 1. radiobyggsatser som är avsedda att byggas samman och användas av radioamatörer,*
- 2. radioutrustning som har modifierats av radioamatörer för att användas av radioamatörer, eller*
- 3. utrustning som har konstruerats av enskilda radioamatörer för experimentella och vetenskapliga ändamål i samband med amatörradio.*

2 b §

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från denna lag i fråga om radioutrustning som uteslutande används för verksamhet som rör allmän säkerhet, försvar och nationell säkerhet eller statens verksamhet på det straffrättsliga området.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2019.

4 Förslag till lag om upphävande av Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2006:2) om förval och prefixval

Härigenom föreskrivs att Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2006:2) om förval och prefixval ska upphöra att gälla vid utgången av 2020.